

EIROPAS POLITIKAS INICIATĪVAS BRĪVAS DARBASPĒKA KUSTĪBAS VEICINĀŠANAI

Dace Akule, PROVIDUS direktore

PREZENTĀCIJAS PLĀNS

- Lielā bilde: globālā migrācija un migrācija ES un Latvijā
- Pētījumi par ES mobilitāti
- Konceptuālās dilemmas ES rīcībpolitikai

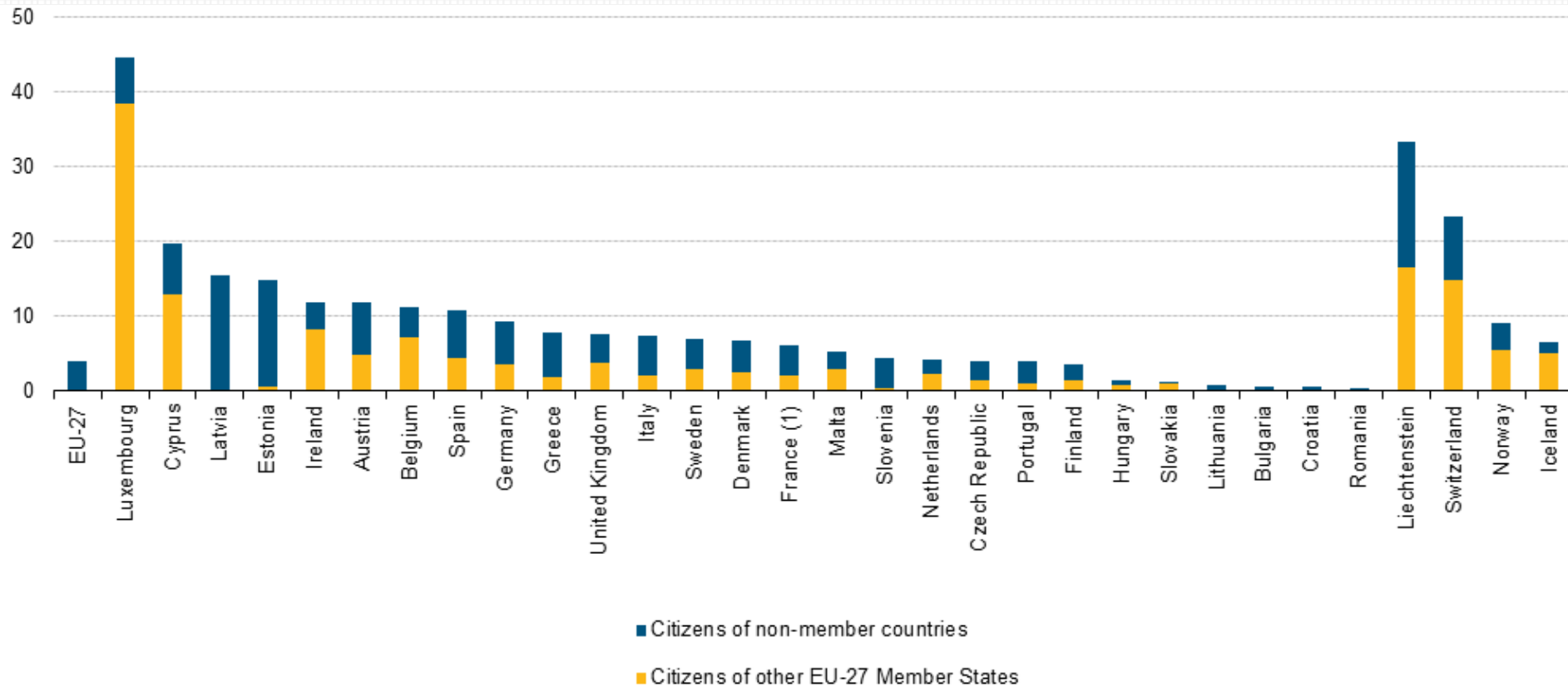
GLOBĀLĀ MIGRĀCIJA

- Pēc Apvienoto Nāciju informācijas, 2013.gadā 232 miljoni cilvēku jeb 3% pasaules iedzīvotāju dzīvoja valstī, kas nav viņu dzimtene.
- Kopš 1990.gada starptautisko imigrantu skaits pasaulē ir pieaudzis par 50%.
- Eiropas un Āzijas valstis ir kļuvušas par mājvietu aptuveni 2/3 starptautisko imigrantu. 1/3 dzīvo Ziemeļamerikā.

ES IEDZĪVOTĀJI

- Absolūtais vairākums ES pilsoņu dzīvo savas pilsonības valstī,
- Tikai 3% ES pilsoņu dzīvo citā ES valstī, bet šis skaitlis pēdējās desmitgades laikā ir dubultojies (2003.gadā aptuveni 1.3% ES iedzīvotāju dzīvoja citā ES valstī).
- Trešo valstu pilsoņu skaits ES turpina palielināties: 2004.gadā 16 miljoni, 2012.gadā – 21 miljons. Augstākais skaits Latvijā un Igaunijā (14-15%, nepilsoņi), Kiprā un Luksemburgā (6%).

ES IEDZĪVOTĀJI 2013.gada 1.janvārī, %

(1) Provisional.

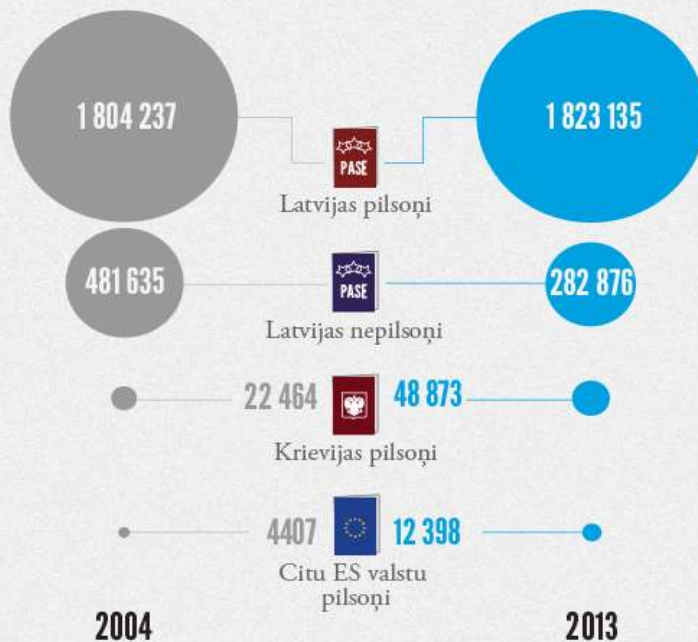
Source: Eurostat (online data code: migr_pop1ctz)

LATVIJAS IEDZĪVOTĀJI

Latvija pēc 10 gadiem Eiropas Savienībā

INTEGRĀCIJA

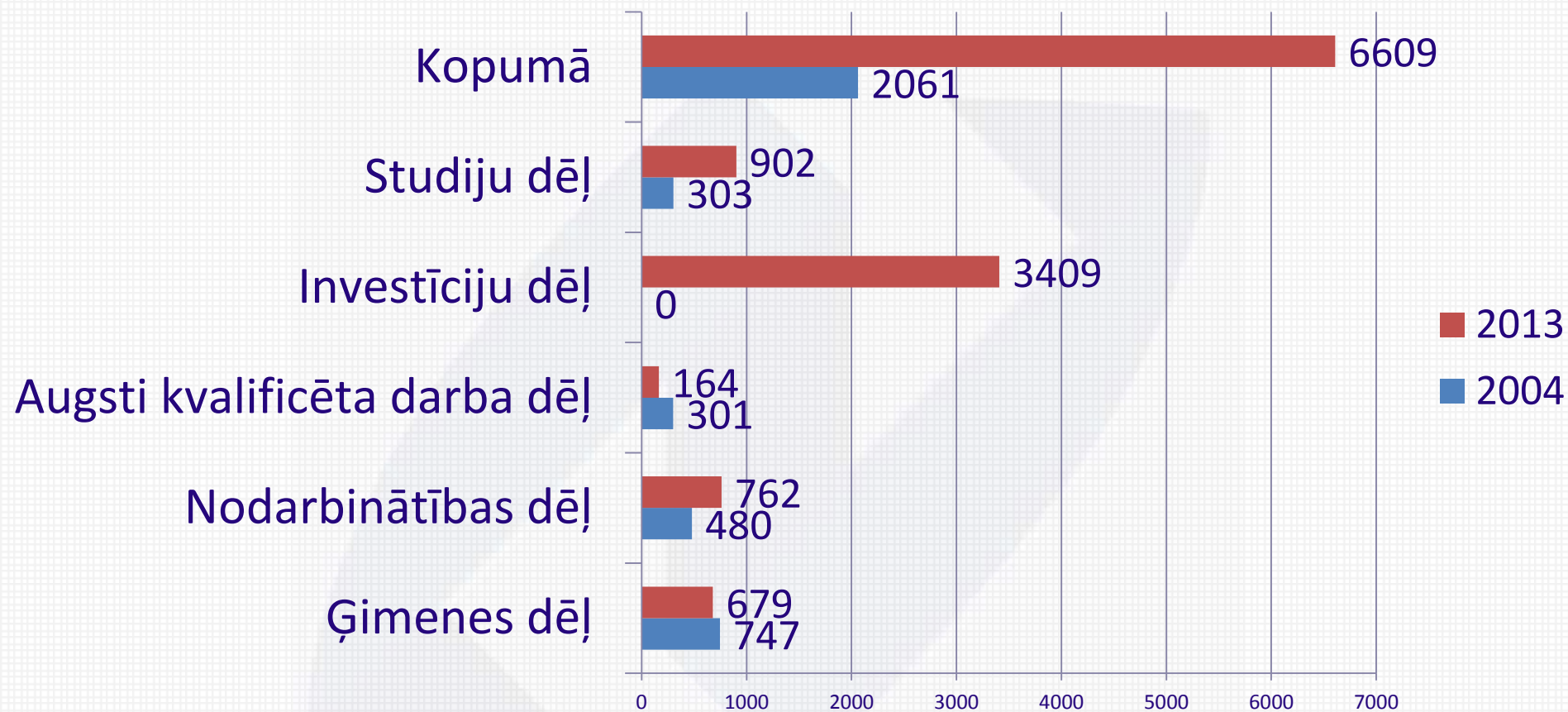

Trešo valstu pilsoņu skaits Latvijā 2013.gadā (lielākās grupas):

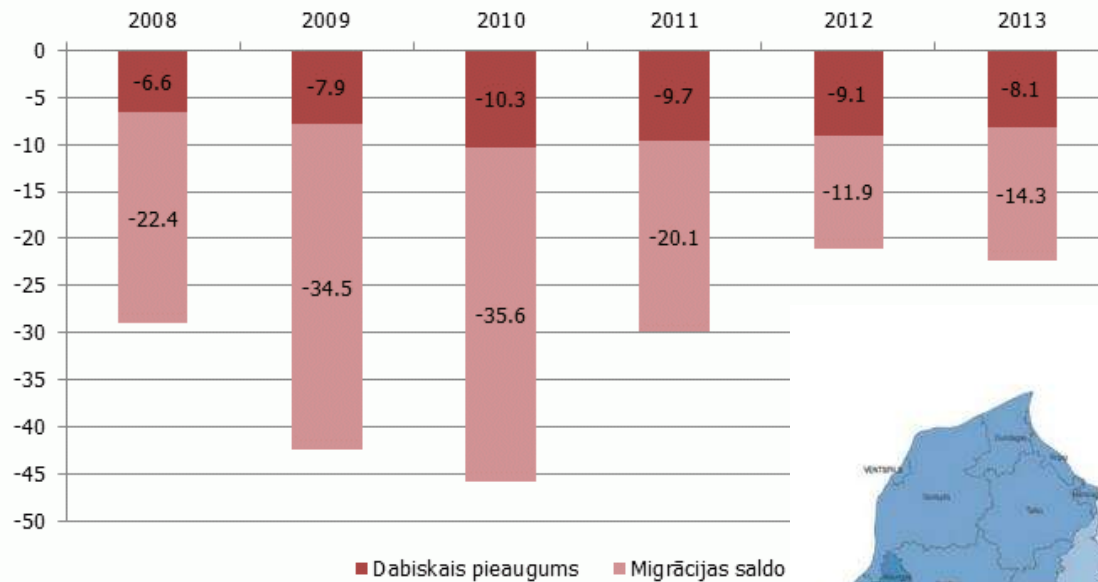
Avots: Pilsonības un Migrācijas lietu pārvaldes dati

IMIGRĀCIJA LATVIJĀ

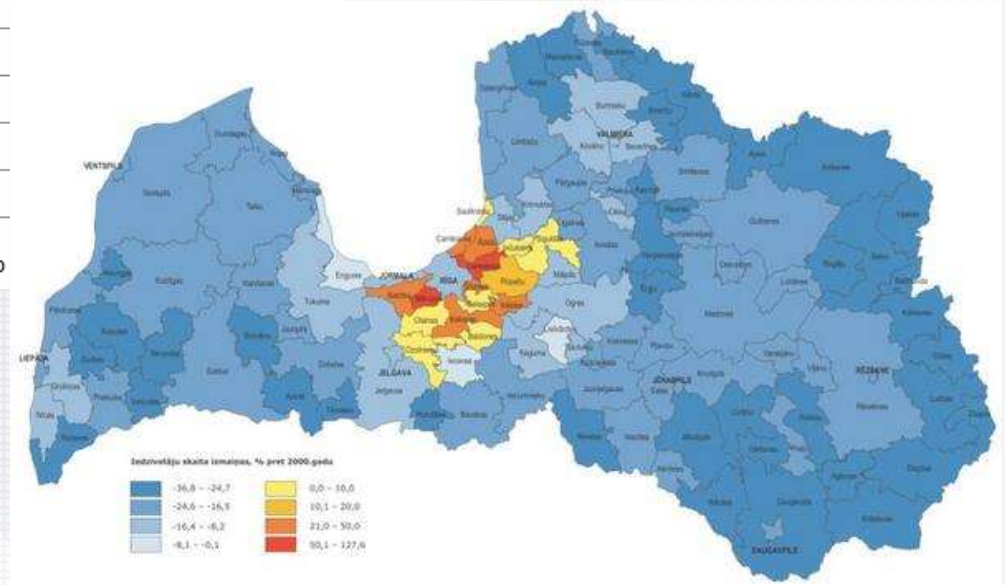
Avots: Pilsonības un Migrācijas lietu pārvaldes dati par pirmo reizi izsniegtajām termiņuzturēšanās atļaujām trešo valstu pilsoņiem

MIGRĀCIJA LATVIJĀ

2013.gadā no citām valstīm Latvijā iebrauca 8,3 tūkstoši cilvēku, bet emigrēja 22,6 tūkstoši cilvēku.

Grafiki un informācijas avots:
Centrālā Statistikas pārvalde,
2014.gada jūnijs

PĒTĪJUMI

- Eiropas Komisijas pasūtījumā konsultantu (kompānijas ICF GHK un Milieu Ltd) 2013.gada pētījums secina, ka 2012.gadā ļoti neliels skaits ES pilsoņu, kuri dzīvoja citā ES valstī, bija ekonomiski neaktīvi. Kopējās tās valsts iedzīvotāju skaitā šī grupa veido 0.7-1% iedzīvotāju.
- Salīdzinot ar vietējiem iedzīvotājiem, ES pilsoņi, kas dzīvo citā ES valstī, ir ar augstāku nodarbinātības līmeni. 2/3 no tiem, kas nav ekonomiski aktīvi, ir pensionāri, studenti vai darba meklētāji.
- Migrācijas iemesls – darbs un ģimenes apvienošana, nevis “pabalstu tūrisms”. Migranti nav intensīvāki pabalstu izmantotāji par vietējiem iedzīvotājiem.

PĒTĪJUMI

- *European Citizen Action Service* 2014.gada pētījums par ES pilsoņu, kas dzīvo citās ES valstīs, fiskālo ietekmi uz Austrijas, Vācijas, Nīderlandes un Lielbritānijas valstu budžetiem.
- Analizēta starpība starp nodokļiem un sociālajiem pabalstiem - tiešie nodokļi (ienākumu un sociālie), netiešie nodokļi (PVN, akcīzes) un sociālie pabalsti (slimības, bezdarbnieka, mājokļa, u.c.).
- Secinājums: periodā no 2007.gada līdz 2013.gadam citu ES valstu pilsoņu ietekme uz minēto valstu budžetiem ir ar plusa zīmi – viņi vairāk līdzekļus maksājuši nodokļos, nekā saņēmuši no valsts pabalstu formā.

FISKĀLĀ IETEKME

2013.gadā ieguvums no ES brīvās personu kustības (starpība starp nodokļu iemaksām un pabalstu izdevumiem citu ES valstu pilsoņiem) tiek novērtēts:

- aptuveni €627 miljonu apmērā Austrijā,
- €11 triljonu apmērā Vācijā,
- €1.5 triljonu apmērā Nīderlandē,
- €7.7 triljonu apmērā Lielbritānijā.

ES MOBILO PILSONU PORTRETS

Salīdzinot ar patstāvīgajiem iedzīvotājiem kopumā, citu ES valstu pilsoņi Austrijā, Vācijā, Nīderlandē un Lielbritānijā ir:

- **jaunāki** (vidēji puse ir 20-44 gadu vecumā),
- **ar augstāku izglītības līmeni** (28.7% migrantu ir augstākā izglītība, salīdzinot ar 24.2% patstāvīgo iedzīvotāju vidū),
- **strādājoši** – viņu vidū ir nedaudz augstāks nodarbinātības līmenis (68% pretstatā 64% vietējo iedzīvotāju vidū).

KONCEPTUĀLĀS DILEMMAS

- Migrācija ir neizbēgama. Personiskas stratēģijas, kas mainās. Grūti vērtēt ieguvumus un zaudējumus no vienas valsts perspektīvas.
- Konkurence par talantiem ES un citu valstu vidū, atbildības dalīšana par bēgļiem ES valstu vidū.
- Pretestība pārmaiņām - globalizācijai un ES integrācijai, imigrācijai un iekšējai mobilitātei? Diskomforts, ka nevaram migrāciju kontrolēt? Pretestība konsultāciju trūkumam – iedzīvotājiem nevaicā viedokli par migrāciju?

KOCEPTUĀLĀS DILEMMAS

- Politikas diskurss par mobilajiem (ES un trešo valstu pilsoņiem) kā par instrumentiem valstu problēmu risināšanai. Vienlaicīgi sagaidām, ka novērtē “mūsu” cilvēka kapitālu, ne tikai darba rokas – ļauj pilnveidoties, veidot pilnvērtīgu dzīvi. Kāpēc uz iebraucējiem neskatāmies tāpat? ES brīvas personu kustības un ES pamatprincipos imigrantu integrācijai novērtēts viss cilvēka kapitāls.
- Emigrācijas vēsture Eiropā ilgāka par imigrācijas vēsturi
- Nāciju koncepcijas – cilvēku izcelsme vai vēlme piederēt?

PALDIES PAR UZMANĪBU!

PROVIDUS.LV

cietusajiem.lv

socialauznemejdarbiba.lv

democracyoneday.com

dzivotlatvija.lv

korupcijas-c.wikidot.com

[@providuslv](https://www.facebook.com/providuslv)

[facebook.com/providuslv](https://www.facebook.com/providuslv)

vars.uzvars@providus.lv

providus@providus.lv

[+37167039251](tel:+37167039251)